

Izabela Plater

[redaktorka czasopisma](#)

[fundatorka, tłumaczka](#)

Ur. 0.0.1752,

Zm. 7.6.1813,

Dane rodziców

Jan Jędrzej Borcha (zm. 1780)

Ludwika z Zyberków (zm. 1788)

Wychowanie i wykształcenie

Etapy kariery dot. edukacji

Była pierwszą w kraju redaktorką czasopisma dla dzieci „Przyjaciół Dzieci”. Jego właściwym twórcą był niemiecki pisarz i pedagog Christian Feliks Weiss, a ona zajmowała się redakcją i tłumaczeniem dzieła, przy czym pomagał jej mąż oraz synowie. Platerowie zamierzali przygotować do druku wszystkie 12 tomów czasopisma, czego nie udało się ostatecznie dokonać, i w latach 1789-1792 w warszawskiej drukarni [misjonarzy](#) wydano pięć tomów. Skierowane do dzieci od piątego roku życia i do młodzieży czasopismo za cel obrało sobie przekazanie wiedzy w sposób ciekawy i dostosowany do wieku czytelników. Wpajało zasady etyki, uczyło [religii](#), [geografii](#), [historii](#), [poezji](#) i [historii naturalnej](#). Oprócz prac nad „Przyjacielem” na własny koszt pomagała kształcącej się szlachcie (m.in. Kazimierzowi Jelskiemu), a także ufundowała w Daugieliszkach kościół.

Fakty z życia osobistego

Była żoną Kazimierza Konstantego Platera (1749–1807), starosty inflanckiego, kasztelana trockiego i pisarza politycznego. Para wzięła ślub 3 kwietnia 1773 roku w Warszawie i doczekała się czterech córek, które zmarły w dzieciństwie, i siedmiu synów: Ludwika Augusta, Jana, Michała, Konstantego, Kazimierza, Stanisława i Henryka.

Żyła w [XVIII-XIX wieku](#).

Bibliografia

Podmiotowa

1. *Przyjaciel Dzieci. Dzieło tygodniowe oryginalne w języku niemieckim przez pana Weissa wydane. Przez J.J.PP.L.J.M.K.K.PP Irów i K.B. przetłumaczone*, Warszawa, 1789-1792.

Przedmiotowa

1. G. Manteuffel, *Cywilizacja, literatura i sztuka w dawnej kolonii zachodniej nad Bałtykiem*, Kraków, 1879.
2. B.E. Łaszewska-Radwańska, „Przyjaciel Dzieci” Christiana Feliksa Weissego. Zagadnienia autorstwa, przekładu i wydania polskiego z lat 1789-1792, *Acta Universitatis Wratislaviensis. Bibliotekoznawstwo*, nr 21, 1998.
3. Z. Zielińska, *Plater (Broel-Plater) Kazimierz Konstanty*, *Polski Słownik Biograficzny*, t. 26, Wrocław-Warszawa-Kraków-Gdańsk-Łódź, 1981.

4. W. Konopczyński, *Borch Jan Jędrzej Józef*, Polski Słownik Biograficzny, t. 2, Kraków, 1936.
5. B.E. Łaszewska, *"Przyjaciel Dzieci" Christiana Feliksa Weissego - przekład polski czasopisma w edycji warszawskiej z lat 1789-1792*, [w:] *Młody czytelnik w świecie książki, biblioteki i informacji*, red. K. Heska-Kwaśniewicz, I. Socha, Katowice, 1996.

